

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Документен индекс

Дата

МС - 19233

08.07.2022

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД

ДО
СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

КОПИЕ ДО:

„Български институт
за правни инициативи“

ПЕТЬР КОСТАДИНОВ УЗУНОВ

Съдия при Окръжен съд-Благоевград и Кандидат за заемане на
должността Административен ръководител-Председател на ОС-
Благоевград

УВЛАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ,

УВАЖАЕМА Г-ЖО ГЯУРОВА-ВЕГЕРТСЕДЕР,

Представям на Вашето внимание отговори на поставените към
мен въпроси, постъпили от Български институт за правни
инициативи, в качеството ми на Кандидат за заемане на должността –
Административен ръководител-Председател на Окръжен съд-
Благоевград.

С уважение:

/Петър Узунов-Съдия при Окръжен съд-Благоевград/

Уважаема г-жа Гяурова-Вегертседер,
Излагам отговорите на поставените от „Българския институт за
правни инициативи“ въпроси

1. Въпрос: Какво е Вашето мнение за течашата в публичното пространство дискусия за промени в Конституцията на Република България в частта за съдебната власт? Какъв е релевантният начин да се чуе мнението на магистратите в този процес?

Отговор: Изхождайки от спецификата на съдебната власт считам, че всяка конституционна промяна, засягаща фундаментите на съдебната власт, следва да се подложи на широк обществен и професионален дебат, дискусия и анализ. Конституционни промени са необходими, ако в мнозинството си професионалната общност е категорична, че ще рефлектират положително върху пряката правораздавателна дейност, ще укрепнат независимостта на съдебната власт и нейната ефективност. Конституционни промени са необходими и ако обществените отношения ги налагат, ако същите са разумни и наложителни за оптимизиране дейността, прозрачността и независимостта на съдебната власт. Важно е да се подложат на задълбочен анализ също бъдещите положителни и отрицателни последици от промяна на Конституцията, да са съобразени с най-високите съвременни демократични стандарти, нуждите на българското общество, професионалната общност и достъпа до правосъдие. Съдебната власт следва да гарантира своята независимост по начин, който позволява да се отстоява върховенството на правото изцяло в обществен интерес.

2. Въпрос: Т.нр. „реформа на съдебната карта“ е в застой. Считате ли, че при евентуално нейно възстановяване, като част от нея може да бъде приложена концепцията за общностния съд?

Отговор: Много е важно да се анализират бъдещите положителни и отрицателни последици от промяна на съдебната карта, съобразени с нуждите на българското общество, традициите, демографската криза и достъпа до правосъдие. В контекста на въпроса, досежно приложението на концепцията за общностния съд, считам, че освен реформирането на съдебната карта и пейното оптимизиране, следва да акцентира и върху кадровото обезпечаване на съдилищата, като се предвиди увеличаване броя на съдийте, специализацията им. Освен това е наложително да се набележат мерки за попълноценното подпомагане и повишаване квалификацията на администрацията, в т.ч. и на съдебните помощници. Това несъмнено би допринесло за бързо и ефективно правосъдие.

3. Въпрос: Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и все още не е намерена формулатата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са Вашите виждания за въвеждане на инструменти (от нормативен и организационен характер) за постигане на по-равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати?

Отговор: Проблемът с неравномерната натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати, е повсеместен. Понастоящем не е намерена формулатата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони и звена. Неравномерната натовареност е един от генераторите на ежедневни проблеми в работата на съдебните органи, заради пренатоварването на едни съдебни органи и отделни магистрати и други, които са с минимална натовареност. Следва да се намерят такива инструменти, от нормативен и организационен характер, с които да се постигне оптимален резултат с наличния ресурс – финансов, човешки, времеви. Наложителна е цялостна модернизация на администрацията и ефективното налагане на електронното правосъдие. Отделно от това, постигането на яснота в натовареността, а от там и предприемането на адекватни мерки за нейното балансиране, е възможно след определяне на възможно най-обективните и универсални кофициенти за натовареност по делата във всеки орган на съдебната власт, resp. следва да се извърши още внимателен анализ на статистиката с опция за обективно и правилно планиране. Друг инструмент за постигане на по-равномерна натовареност безспорно е и препоръчваната от Европейската комисия оптимизация на съдебната карта, преструктурирането на организацията на съдилищата и тяхното модернизиране, а както и опростяване на процедурните правила. Разбира се, необходими са и законодателни изменения във връзка с подведомствеността подсъдността на различните видове съдебни дела, засилване на дигиталното правораздаване, преразпределение на кадровия ресурс. Отново чрез нормативни промени би могло да се помисли за въвеждането на задължителна съдебна медиация, като способ за справянето с натовареността, а също и за изваждането на някои спорове от юрисдикцията на съдилищата. Промени в конкурсните процедури, с цел тяхното ускоряване, също не следва да се игнорира като средство за балансиране на натовареността. Следва да се предвиди и конкретен механизъм за стриктно проследяване индивидуалната натовареност на отделните магистрати от всеки конкретен орган на съдебна власт и при необходимост да има начертани организационни мерки за преодоляване на прекомерна натовареност, в т.ч. и чрез промяна в състава на отделенията.

4. Въпрос: Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса - смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т. нар. „трима големи“?

Отговор: Необходими са обективни и адекватни критерии за определяне възнагражденията на магистратите във всички нива на системата. При формирането им следва да се държи сметка за цялостната дейност на магистрата, за ранга, прослуженото време и индивидуалната му натовареност. Считам за нужно изготвянето на нови правила, които да осигурят възможност за по-адекватни възнаграждения. Намира за справедливо намаляване разликата в заплащането на съдите от различните нива в системата. Необходимо е да се намери по-разумен баланс в изчисляването на заплатите в системата и това може да се преодолее законодателно.

5. Въпрос: Какво е Вашето мнение за Единната информационна система на съдилищата?

Отговор: Замяната на какъвто и да било хартиен носител с електронен такъв е част от нашето ежедневие и преминаването към електронен документооборот в почти всяка човешка дейност, в т.ч. и професионална такава, е една естествена необходимост. Макар да е труден и продължителен, този процес е необратим. ЕИСС безспорно е част от тази тенденция, защото е свързана с развитието и усъвършенстването на електронното правосъдие у нас. Като всяко начало внедряването ѝ предизвика трудности и недоволства, в някои случаи основателни. В процеса на работа обаче, системата се усъвършенства, част от проблемите се разрешиха, другите се оптимизират и отстраняват в движение. Намирам всяко отстъпление от така възприетата тенденция за електронизация за неприемливо.

6. Въпрос: СК на ВСС прие Концепция за въвеждане на задължителна медиация по някои видове дела. Смятате ли, че подобно предложение би спомогнало за утвърждаването на медиацията като алтернативен способ за разрешаване на спорове?

Отговор: Сторонник съм на идеята за въвеждане института на задължителната съдебна медиация по определени видове дела. Особено по част от гражданските и някои видове търговски дела. Задължителната медиация би спомогнала да се намали натовареността на съдилищата, ще осигури по-икономична и облекчена алтернатива за гражданите и бизнеса при

разрешаване на определени спорове. Въвеждането на задължителната съдебна медиация по някои видове дела, е обусловена от съответните законодателни промени, които биха допринесли за утвърждаването ѝ като безспорен алтернативен способ за разрешаване на спорове.

7. Въпрос: В концепцията си споменавате за двете провалени конкурсни процедури за засemanе на длъжността административен ръководител на ОС Благоевград поради липсата на кандидати. Имате ли обяснение на какво се дължи тази, необичайна за окръжен съд в България, ситуация?

Отговор: Трудно ми е да намеря еднозначно обяснение за провала на двете предходни конкурсни процедури за административен ръководител на БлОС. Според мен причините се коренят в спецификите на съдебния регион, с произтичащите от това особености на разглежданите дела; сложилите се отношения между съдии, вследствие голямата натовареност и практически стопираното карьерно развитие; забавената съдебна реформа. Предполагам, че всичко това демотивира колегите от кандидатирането им.

8. Въпрос: Както в концепцията си, така и по време на нейното представяне пред Общото събрание на ОС Благоевград, споменавате, че съществува проблем с натовареността в съда, който поне на първо време би следвало да се реши посредством командироване. Видно от данните, които сте посочили в концепцията си, районните съдилища в съдебния район и по-конкретно РС Благоевград е съществено по-натоварен от ОС Благоевград /почти 3 пъти по висока натовареност за последните години на база постъпили дела/. На Общо събрание на РС Благоевград от 19.05.2022 г. районните съдии говорят, че са прекомерно натоварени, вкл. се споменава, че им се налага да работят през уикендите, за да смогнат с работата. Тази свръх натовареност според тях е и сред причините за напрежението между тях. На съдото събрание е изразено мнението, че за това положение допринася именно командироването на съдии в ОС Благоевград, на което съдии от районния съд като цяло са противници. На стр. 27 от посочения протокол е записано изказване на съдия Иванова, в която тя твърди, че въпреки тази висока натовареност на районните съдии, от председателя на ОС Благоевград /вероятно съдия Бельова/ чуват, че РС Благоевград разполагал с „вътрешен ресурс“, т.е. нямало проблем да се командироват още от техните граждански съдии, а тяхната работа да бъде поета от наказателни - опция, срещу която районните съдии също възразяват. Какво е Вашето отношение към опонирането на командироването от страна на съдии от РС Благоевград?

Отговор: Безспорно натовареността е проблем, отразяващ се негативно не само на правораздавателната дейност като цяло, но и в отношенията ни,

както в Благоевградския съдебен регион, така и в страната. Статистическите данни безспорно са критерии за натовареността, но не единствен. Съществен признак се явява сложността на постъпилите за разглеждане дела, обусловен от техния вид, предмет, страни и пр. белези. Както вече съм споменавал пред колегите (при среща с членове на ВСС на 11.06.21г в БлОС във връзка с командироването) от натрупаният ми близо 27-годишен опит съм установил, че най-тежките дела са в РС-Разлог, следва РС-Г.Делчев, едва след които е БРС. За целта не са нужни официални анализи, ревизии, проверки, констатации, и пр., тъй като в това окръжните съдии се убеждаваме ежедневно от години. В момента ситуацията в РС-Разлог е най-тежка, заради кадровия дефицит, а не в РС-Благоевград. Но въпроса за РРС не се повдига.

Не считам за нужно да влизам в задочен спор за командироването, с който и да е районен съдия, вкл. с цитираната съдия Иванова,resp. да обсъждам слухове, на които се позовава. Още повече, че не само тя, но и повечето съдии от БРС чрез конкулдентни действия неведнъж през последните години са манифестирали своето действително положително отношение към командироването в БлОС. На това сочат исканията им за командироване, заявявани неведнъж в годините и материализирани в редица молби, като например: Г.Тричкова в заявление вх. №147/26.02.16г; Ат.Иванов в заявление вх. №149/29.02.16г; В.Коса в молба вх. №25.02.16г и нова такава вх. №10956/11.11.21г; молба-съгласие от Г.Яхова вх. №141/04.05.20г; д-р Ем.Дончева в молба-съгласие вх. №272/04.05.20г; Ек.Николова в 2бр. заявления-вх. №1230/11.02.21г и вх. №1248/11.02.21г; Вл.Пензов в 2бр. заявления-вх. №1231/11.02.21г и вх. №1240/11.02.21г; Г.Янев – в молба вх. №1265/11.02.21г, К.Иванова в молба вх. №1261/11.02.21г и мн.др. Последната изрично е посочила, че молбата ѝ за командироване е продиктувана от „стремеж за професионално и кариерно развитие“.

Макар част от пропуснатите районни съдии да не отговарят на изискванията за командироване, също изрично нееднократно публично са декларирали съгласието си за командироване на горните. Тези факти и обстоятелства са ни служебно известни, поради което е безпредметно цитирането на още доказателства (писмени становища, протоколи от ОС и др.п.). Толкова за „опонирането на командироването от страна на съдии“ и „свръхнатовареността“ на БРС.

Освен това, делата в РС и ОС са несравними. Доколко е възможна съпоставка, тя следва да се извършва само между делата в системата на районните съдилища, отделно за окръжните и пр. И законодателя ги разграничава във връзка с подсъдността, например. От тук и несъпоставимостта на натовареността в БРС с тази на Благоевградския окръжен съд. Изхождайки от сериозните и сложни задачи, поставени от

законодателя пред окръжните звена, последните следва да се ползват с приоритет. Особено при традиционно натоварената ГК в БлОС(обичайно, заемаща 2-3 място в страната).

Продължавам да считам, че понастоящем командироването е единствения инструмент за преодоляването на кадровия дефицит и справянето с натовареността в различните органи на съдебната власт. Поради това е активно практикуван и в национален мащаб. Надявам се с предстоящото финализиране на конкурсите и окомплектоване на свободните съдийски щатове, да отпадне необходимостта от приложението на командироването в този му вид, със всички произтичащи от това последици. Не на последно място-не следва да се игнорира и факта, че командироването е един от способите за повишаване професионалната квалификация.

9. Въпрос: Вие планирате обособяването на търговско отделение в съда. Какво е Вашето мнение за специализацията - полезна ли е тя и ако да - защо?

Отговор: Обособяването на Търговско отделение в БлОС, а също на първоинстанционни и възвивни състави по мое дълбоко убеждение ще облекчи натовареността, тъй като ще доведе до специализиране, а оттам и до рутина у съдии, по-голяма задълбоченост и прецизност на съдебните актове, бързина.

Още повече, че в тази насока са надлежно дадените препоръки от 07.03.22г на ИВСС в последния Акт за резултатите от комплексната планова проверка.

Считам това за необходимо във възвивната инстанция след обезпечаване на кадровия ресурс, а в районните – специализация само при възможност.

10. Въпрос: Приема се, че в съдилищата на районно ниво е малките населени места и с малък числен състав е нормално съдии да не се специализират в конкретна материя. Не такава е обаче ситуацията с РС Благоевград. Имате ли намерение да командировате толкова съдии от РС Благоевград, че да Ви стигнат да обособите търговско отделение в ОС Благоевград, и ако да - няма ли това да бъде за сметка на районните съдии и тяхната специализация, като например да се стигне до ситуации, в които наказателни съдии от РС Благоевград ще трябва да гледат гражданска дела на командирани си колеги?

Отговор: Вече посочих, че намирам за удачна специализацията във всяко ниво, при достатъчен кадрови ресурс. Специализацията обаче, не бива да бъде самоцел, в т.ч. и в БлОС. Предстоящото приключване на конкурсите

очевидно ще окомплектова окръжния съдийски състав и след внимателен анализ и обсъждане с колегите, ще се пристъпи към обособяването на горните звена, а оттам и до специализация. Последното не следва да се абсолютизира и веднъж разпределен в дадена материя съдия да не може да премине в друга. В тази насока е разбирането и на законодателя, който с разпоредбата на чл.85, ал.3, т.2 ЗСВ оторизира общото събрание на окръжния съд да определя броя и съставите на отделенията, ако има такива, както и тяхната специализация по материя, което правомощия не е еднократно. Възприемането на противното обезсмисля цитираната норма и в настоящия момент би преустановило работата в РС-Разлог например, където колегите също бяха специализирани.

Не мисля, че нарушаването на специализацията е проблем за районните съдии от БРС. На тези изводи ме навеждат отново действията им - по участие в обявените още 2019г конкурси за повишаване и заемане на свободни длъжности "съдия" в окръжните съдилища: дългогодишните пеналисти Ек. Николова и Вл. Пензов кандидатстват за гражданска колегия в окръжните съдилища, а последния - и още за търговска и административен съд; от цивилистите пък Ем. Дончева кандидатства за административен съд, а останалите граждански съдии В. Коева Ат. Иванов и Г. Тричкова пък кандидатстват за наказателна колегия (вж. конкурсната документация на сайта на ВСС). Не виждам в това проблем, напротив - явява се част от кариерното развитие на магistrата. Разминаването обаче, между думи и дела при някои от тях, е неко казано смущаващо.

11. Въпрос: В сайта за разследваща журналистика „Бивол“ през 2016 г. е публикувана статия, която касае и Вас, и случайното разпределение на делата в ОС Благоевград със заглавие „Разпредели Петър“ или кан братът на „Митко“ Узунов се падна да решава дело на Peevski“ и подзаглавие „КОИ ще разчита на капиите си в съдебната система за да лиши от собственост западен инвеститор?“. Как определяте публикацията - смятате ли я за „журналистическа атака срещу магистрат“ и ако да, то - каква беше Вашата реакция? Погърсихте ли съдействие от някого /институция като ВСС или от адм. ръководител/, за да се защитите и получихте ли такова?

Отговор: Публикации от рода на цитираната в „Бивол“ и подобни, намирам за конюнктурни. Същите са предизвикани от моментните ни действия – на мен като съдия и на брат ми (Д. Узунов), по това време член на ВСС, като целта им е прозрачна - постигането на определени цели от заинтересованите страни със всички възможни средства. Съжалявам, не съм чел въпросната публикация (както и повечето от останалите), не съм смятам и да го правя. Поради това не мога да определя дали е „журналистическа атака“. Не съм реагирал и не съм търсил никакво съдействие. Държа да

отбележа, че до сега не съм разглеждал или решавал „дело на Peevski“. Освен това следва да се има предвид, че случайното разпределение на делата се извършва от компютърна конфигурация чрез съответния софтуер, а моето скромно участие се е изчерпало с коректното въвеждане данните на делото. Категорично заявявам, че не само в този случай, а и по всички останали разпределения, не може да има каквито и да е съмнения. На това сочат нееднократните всевъзможни проверки от оторизираните органи, приключили с идентичен резултат – липса на нарушения.

С УВАЖЕНИЕ:

(П.Узунов)